

בתערוכה זו מציגה מריון פוקס גוף עבודות בעל מכנה משותף מובהק. חבורות-חבורות עומדות מולנו בפוזות מבויימות. טיפולוגיה של קבוצות. מציוריה ניבטות דמויות המאורגנות בסידור טיפוסי לצילומי פורטרט קבוצתי, מישירות מבטן אל הצלם, רגע לפני ההתפוררות-התפרקות. חלק מן העבודות משדרות מראה ממקום אחר, מזמן עבר. חלקן מוכרות יותר, מן ההווי הישראלי המקומי.

הקבוצה

סדרת ציורים זו החלה מצילומים אשר ראתה מריון בספר אשר קיבלה מבעלה עם שובו מאחד ממסעותיו לפולין, ובו צילומים מחיי היהודים בתקופה שקדמה למלחמת העולם השנייה. הדמיון בין הצילומים בעלי הדפוס הקולקטיבי (צילומי תנועות הנוער, צילומי משפחה, צילומי חתונה) לבין הקבוצות אליהן השתייכה היא עצמה, היכה בה, והוביל לדיון רחב יותר בנושא הקוד הקבוצתי - אחד מן הקודים המכוננים בזהות הישראלית.

מריון פוקס

מריון מפרקת בציוריה את המציאות ומשטיחה אותה. היא עובדת במקטעים, והופכת את המרחב התלת מימדי למשטחי צבע. היא עובדת בשכבות רבות, עולה ומכסה דימויים קודמים ולעיתים אף ציורים שלמים.

מריון פנתה אל צבע השמן בשלב מאוחר של יצירתה וחייה, בעת לימודיה בבצלאל, שם ניסתה להתמודד במכוון עם מדיום זה, אותו ספנה בבית סבתה הציירת: "בבית היה נודף ריח חזק מאוד של צבע שמן. כל ילדותי התמכרתי לריח החריף של חומרי הדילול ולסיפורים השזורים על כתלי הבית העמוסים". עד היום קשה לה, לדבריה, להשתמש בצבעוניות עזה. את הנוף הירוק והפורח של ציילה החליף האור המדברי והמסנוור של הארץ. "מי שבא מארץ שהאור כחול והעצים בירוק חזק, קשר לו לראות צבע בנגב. הירדן כנהר, לא היה מהווה אפילו סימון במפה של ציילה".

מריון אינה מרגישה בנוח עם צבע וכך גם עם הקבוצה. היא העדיפה תמיד להישאר מעט בצד, ולהתבונן על הקולקטיב מבחוץ. מריון מציינת קבוצות בתקופה קריטית של חיי הקיבוץ - תקופה של התפוררות רעיונית. בציוריה מביעה מריון עמדה אמביוולנטית. גענוע וזיקה מחד, ומבט בוחן ומבקר מאידך. העמדה של מריון משלבת בתוכה גם תהליך של חשבון נפש, תוך בדיקת מידת המחוייבות לקוד הקבוצתי אל מול המרחב שבקיום הפרטי.

אורנית בן-אברהם

מריון נולדה בציילה ב-1948 בבית שלא היווה קן מסורתי, והיה בתהליך של התבוללות. היא התחנכה בבית ספר לא יהודי. הקשר עם ישראל התפתח רק כאשר הצטרפה לתנועת ה-"שומר הצעיר" בשנת 1966, ונישאה לבעלה, חבר הגרעין, יום לפני עלייתו להכשרה בישראל. העליה לארץ היוותה עבורה משבר עמוק. היא נקלטה עם הגרעין בקיבוץ מצר והרגישה זרות מסוימת במשך שנים רבות. לצד עבודתה בקיבוץ, החלה ליצור ומאוחר יותר גם ללמד אמנות.

מריון מעלה בסדרה זו של ציורי-שמן, אוסף של קבוצות: חבורת נערים מתנועת הנוער בציילה, גרעין "השומר הצעיר" בהכשרה בארץ, רפתנים בקיבוץ, צעירים אנונימיים בחוף-ים אירופאי, וקבוצת לוחמים במדי צה"ל.

במעבר מהצילום לציור היא מטשטשת את הדמויות והפרטים, מבטלת את הדיוק הצילומי ומוציאה את הקבוצה מן ההקשר הקונקרטי. קשר בין צילום לציור קיים גם בעבודות קודמות של מריון, בהם התבססה על צילומי מודל אותם צילמה בעצמה. הצילום מהווה עבורה השראה ותהליך של הבשלה לקראת התוצר הסופי שהוא הציור. היא מאחדת בציורים אלה את הדמויות באמצעות צבעוניות מונוכרומית, הנותנת לקבוצה נופח אל-זמני. הגוונים בציוריה בוציים. סוג של לכלוך וערפול מעורבבים בורוד אפוקליפטי, טבול בחיות הנלחמת במציאות קודרת. ההאחדה הצבעונית מבליטה את המהות הקבוצתית, ומנטרלת את היחוד של כל קבוצה וקבוצה.